T093 ATĐ 5 (34) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q130-Đại Chủng Uẩn-Luận về Đại Tạo

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 130

LUAÄN VEÀ ÑAÏI TAÏO (Phaàn 4)

Hoûi: Boán Thöïc nhö vaäy, maáy loaïi daãn daét quaû töông lai laøm cho hieän roõ ôû tröôùc maét, maáy loaïi duy trì quaû hieän taïi laøm cho noái tieáp nhau toàn taïi? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Moät loaïi daãn daét quaû töông lai laøm cho hieän roõ ôû tröôùc maét, ñoù laø YÙ tö thöïc; ba loaïi duy trì quaû hieän taïi laøm cho noái tieáp nhau toàn taïi, ñoù laø ba loaïi Thöïc coøn laïi. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Hai loaïi daãn daét quaû töông lai, ñoù laø YÙ tö vaø Thöùc; hai loaïi duy trì quaû hieän taïi, ñoù laø hai loaïi Thöïc coøn laïi. Coù Sö khaùc noùi: Ba loaïi daãn daét quaû töông lai, ñoù laø Xuùc-Tö vaø Thöùc; moät loaïi duy trì quaû hieän taïi, ñoù goïi laø Ñoaøn thöïc. Noùi nhö vaäy thì boán loaïi Thöïc ñeàu daãn daét quaû töông lai laøm cho hieän roõ ôû tröôùc maét, ñeàu duy trì quaû hieän taïi laøm cho noái tieáp nhau toàn taïi. Hoûi: Caùc loaïi Thöïc ñoái vôùi quaû, maáy loaïi chöa sinh khieán cho sinh, maáy loaïi sinh roài nuoâi lôùn? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Caùc loaïi Thöïc ñoái vôùi quaû, moät loaïi chöa sinh khieán cho sinh, ñoù laø YÙ tö thöïc; ba loaïi sinh roài nuoâi lôùn, ñoù laø ba loaïi Thöïc coøn laïi. Laïi coù ngöôøi noùi: Hai loaïi chöa sinh khieán cho sinh, ñoù laø YÙ tö vaø Thöùc; hai loaïi sinh roài nuoâi lôùn, ñoù laø hai loaïi Thöïc coøn laïi. Coù Sö khaùc noùi: Ba loaïi chöa sinh khieán cho sinh, ñoù laø Xuùc-Tö vaø Thöùc; moät loaïi sinh roài nuoâi lôùn, ñoù goïi laø Ñoaøn thöïc. Noùi nhö vaäy laø boán loaïi Thöïc ñoái vôùi quaû, ñeàu laø chöa sinh khieán cho sinh, sinh roài nuoâi lôùn. Hoûi: Loaïi Thöïc naøo ñoái vôùi phaùp naøo chæ taêng veà söï cuûa Thöïc? Ñaùp: Ñoaøn thöïc nuoâi giöõ Ñaïi chuûng cuûa Saéc caên maïnh hôn, cho

neân chæ taêng veà söï Thöïc ñoái vôùi Ñaïi chuûng cuûa Saéc caên. Xuùc thöïc nuoâi giöõ taâm-taâm sôû maïnh hôn, cho neân chæ taêng veà söï Thöïc ñoái vôùi taâm-taâm sôû. Tö thöïc nuoâi giöõ thaân taâm ñôøi sau maïnh hôn, cho neân chæ taêng veà söï Thöïc ñoái vôùi caùc thaân taâm ñôøi sau. Thöùc thöïc nuoâi giöõ Danh saéc maïnh hôn, cho neân chæ taêng veà söï Thöïc ñoái vôùi caùc Danh saéc. Hoûi: Nhö noùi

nghóa veà daãn ñeán quaû laø nghóa cuûa Thöïc..., ñaây laø noùi ñeán nghóa cuûa nhaân, hay laø nghóa cuûa duyeân? Giaû söû nhö vaäy thì coù gìø sai? Caû hai ñeàu coù sai laàm. Neáu laø nghóa cuûa nhaân, thì Höông-Vò-Xuùc beân ngoaøi ñoái vôùi caùc Xöù beân trong, naêm nhaân ñeàu khoâng coù, theá naøo laø Thöïc? Neáu laø nghóa cuûa duyeân thì tröø ra töï taùnh beân trong, phaùp coøn laïi ñeàu laø duyeân taêng thöôïng cuûa phaùp naøy, vì sao chæ noùi boán loaïi laø Thöïc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Laø nghóa cuûa nhaân. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì Höông-Vò-Xuùc beân ngoaøi ñoái vôùi caùc Xöù beân trong, naêm nhaân ñeàu khoâng coù, sao noùi laø Thöïc? Ñaùp: Höông-Vò-Xuùc beân ngoaøi laøm nhaân phaùt giaùc, khieán cho Höông... beân trong ñöôïc trôû thaønh söï vieäc cuûa Thöïc. Höông-Vò-Xuùc beân trong ñoái vôùi caùc Xöù beân trong, coù nghóa cuûa nhaân cho neân noùi laø Thöïc, nghóa laø nhaõn chæ duøng Xuùc xöù laøm Thöïc, nhó-tyû-thieät-thaân-saéc-thanh cuõng nhö vaäy; höông duøng Höông xöù-Xuùc xöù laøm Thöïc, vò duøng vò xöù- Xuùc xöù laøm Thöïc, Xuùc xöù chæ duøng Xuc xöù laøm Thöïc, taâm-taâm sôû phaùp duøng ba loaïi Thöïc laøm thöïc (thöùc aên). Trong naøy, nghóa cuûa nhaân ñuùng nhö lyù neân suy nghó! Coù ngöôøi noùi: laø nghóa cuûa duyeân. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì tröø ra töï taùnh beân trong, phaùp coøn laïi ñeàu laø duyeân taêng thöôïng cuûa phaùp naøy, vì sao chæ noùi boán loaïi laø Thöïc? Ñaùp: Ñoái vôùi caùc xöù beân trong phaùp laøm duyeân taêng thöôïng coù ñaäm-coù nhaït, coù gaàn-coù xa, coù hôïp-khoâng hôïp, coù ôû ñôøi naøy-coù ôû ñôøi khaùc. Caùc phaùp ñaäm-gaàn-hôïp ôû ñôøi naøy thì noùi ñoù laø Thöïc, nhaït-xa- khoâng hôïp-ôû ñôøi khaùc thì khoâng noùi laø Thöïc, cho neân Thöïc chæ coù boán loaïi. Boán loaïi naøy ñeàu coù theå laøm söï thöïc ñoái vôùi möôøi hai xöù beân trong, nhöng coù taêng teân vi teá nhö tröôùc ñaõ noùi. Hoûi: Vì sao Saéc xöù khoâng thieát laäp laøm Thöïc? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Bôûi vì khoâng coù töôùng cuûa Thöïc. Coù ngöôøi noùi: Saéc xöù choïn laáy luùc thoâ thieån naëng neà, neáu vaøo luùc choïn laáy maø vi teá nheï nhaøng thì goïi laø Thöïc, bôûi vì caàn phaûi vi teá chuyeån sang nuoâi döôõng cho thaân. Coù ngöôøi noùi: Saéc xöù khoâng ñeán maø

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 130 556

choïn laáy, Thöïc chæ ñeán choïn laáy, bôûi vì khoâng phaûi laø thaân khoâng hôïp maø thaønh söï Thöïc. Coù ngöôøi noùi: Saéc xöù ñeán giai ñoaïn bieán hoaïi thì söï Thöïc môùi thaønh, nghóa laø do nöôùc maø thaám nhöø, do löûa maø chín muoài, do gioù maø lay ñoäng, sau ñoù môùi thaønh thöùc aên. Söï vieäc ñaõ laøm khoâng phaûi laø saéc chöa bieán ñoåi maø coù theå goïi laø thöùc aên, cho neân saéc khoâng phaûi laø thöùc aên; höông-vò... thì khoâng nhö vaäy. Coù Sö khaùc noùi: Neáu saéc laø thöùc aên, thì luùc maét troâng thaáy saéc leõ ra phaûi tröø heát ñoùi khaùt, neáu nhö vaäy thì söï hao toán cuûa thí chuû seõ trôû thaønh troáng roãng. Coù ngöôøi khaùc laïi noùi: Neáu saéc laø thöùc aên, thì nhöõng ngöôøi xuaát gia vaøo luùc maét troâng thaáy saéc seõ phaïm ñeán phaùp lìa xa aên khoâng ñuùng böõa. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Neáu saéc laø thöùc aên thì chö Thieân coõi Saéc phaûi tieáp nhaän Ñoaøn thöïc, bôûi vì giöõ laáy caùc saéc. Neân bieát raèng ba caùch noùi sau laø traùi vôùi lyù, bôûi vì Höông-Xuùc cuõng coù loãi nhö vaäy. Caàn phaûi bieát raèng boán caùch noùi

tröôùc laø hôïp lyù. Hoûi: Neáu saéc khoâng phaûi laø höùc aên thì Kinh noùi laøm sao thoâng hieåu? Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Naøy Tröôûng giaû! Thöùc aên maø oâng ñaõ cuùng döôøng, saéc-höông-vò ñaày ñuû thaät laø ngon laønh tuyeät vôùi”. Ñaùp: Saéc tuy khoâng phaûi laø thöùc aên, nhöng vì muoán phaùt khôûi suy nghó cuûa thí chuû, cho neân Ñöùc Phaät ñöa ra caùch noùi nhö theá. Nghóa laø luùc Ñöùc Phaät khen ngôïi thöùc aên ñaõ cuùng döôøng, thì thí chuû lieàn phaùt khôûi suy nghó mong muoán thuø thaéng: Sung söôùng thay! Ñöùc Nhö Lai khen ngôïi thoï nhaän thöùc aên cuûa mình cuùng döôøng, mình seõ nhaát ñònh coù ñöôïc phöôùc thieän-lôïi ích thuø thaéng. Hoûi: Neáu khen ngôïi saéc ñaày ñuû maø saéc khoâng phaûi laø thöùc aên, thì cuõng khen ngôïi höông-vò... leõ ra ñeàu khoâng phaûi laø thöùc aên, phaùp kia ñaõ laø thöùc aên thì phaùp naøy cuõng phaûi nhö vaäy? Ñaùp: Ñöùc Phaät töø trong naøy khoâng muoán löïa choïn sai khaùc giöõa thöùc aên hay khoâng phaûi laø thöùc aên, chæ muoán phaùt khôûi suy nghó mong muoán cuûa thí chuû, cho neân noùi Kinh naøy. Neáu noùi lôøi khen ngôïi naøy töùc laø thöùc aên, thì Xuùc khoâng phaûi laø ñaõ khen ngôïi, leõ ra khoâng phaûi laø thöùc aên. Hoûi: Ñoaøn thöïc aø nghóa gì? Ñaùp: Phaân thaønh töøng ñoaïn maø aên, cho neân goïi laø Ñoaøn thöïc. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì söï uoáng-huùt... khoâng phaûi laø Ñoaøn thöïc chaêng?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 130 557

Ñaùp: Thuaän theo phaàn nhieàu maø noùi, cho neân khoâng coù loãi. Laïi coù ngöôøi noùi: Luùc uoáng-huùt... cuõng laøm thaønh phaàn ñoaïn. Coù Sö khaùc noùi: Thuaän theo ban ñaàu maø noùi, nghóa laø luùc baét ñaàu cuûa kieáp, con ngöôøi thoï duïng chaát lieäu cuûa ñaát, taát caû ñeàu laøm ra phaàn ñoaïn maø nuoát aên, vì vaäy goïi laø Ñoaøn thöïc. Hoûi: Ñöùc Phaät noùi veà Ñoaøn thöïc coù thoâ-coù teá, söï sai bieät cuûa thoâ- teá neân bieát theá naøo? Ñaùp: Trong luaän Taäp Dò Moân noùi: “Söï thoâ-teá cuûa Ñoaøn thöïc quaùn xeùt ñoái ñaõi laãn nhau maø coù theå bieát roõ raøng. Nghóa laø trong loaøi soáng döôùi nöôùc thì loaøi nhoû laøm thöùc aên cuûa loaøi lôùn, quaùn xeùt ñoái ñaõi nhau thì thoâ-teá coù theå roõ raøng. Nhö thöùc aên cuûa loaøi Ñeå-daân-kyø-la laø thoâ, thöùc aên cuûa loaøi Ñeå-daân-kyø-la laø teá; thöùc aên cuûa loaøi Ñeå-daân-kyø-la laø thoâ, thöùc aên cuûa loaøi Ñeå-daân laø teá; thöùc aên cuûa loaøi Ñeå-daân laø thoâ, thöùc aên cuûa loaøi caù lôùn-ruøa-ba ba vaø maït-yeát-la, Thaát-thuù-ma-la laø teá; thöùc aên cuûa loaøi caù lôùn-ruøa-ba ba...laø thoâ, thöùc aên cuûa loaøi coân truøng soáng trong nöôùc laø teá. Trong caù loaøi soáng treân maët ñaát thì thöùc aên cuûa loaøi voi-ngöïa... laø thoâ, thöùc aên cuûa loaøi höôu-deâ... laø teá; thöùc aên cuûa loaøi höôu-deâ... laø thoâ, thöùc aên cuûa loaøi thoû-meøo... laø teá; thöùc aên cuûa loaøi thoû-meøo laø thoâ, thöùc aên cuûa loaøi coân truøng soáng treân maët ñaát laø teá. Trong caùc loaøi soáng giöõa baàu trôøi thì thöùc aên cuûa caùc loaøi chim Ñaïi baøng laø thoâ, thöùc aên cuûa caùc loaøi chim Khoång töôùc-Anh vuõ... laø teá; thöùc aên cuûa caùc loaøi chim Khoång töôùc-Anh vuõ... laø thoâ, thöùc aên cuûa caùc loaøi nhoû beù khaùc soáng giöõa baàu trôøi laø teá”. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Neáu caùc loaøi höõu tình duøng coù-caây... maø laøm thöùc aên thì vaät ñaõ aên laø thoâ, duøng baùnh-côm.. maø laøm thöùc aên thì vaät ñaõ aên laø teá. Coù Sö khaùc noùi: Duøng baùnh-côm... maø

laøm thöùc aên thì vaät ñaõ aên laø thoâ, duøng bô söõa… maø laøm thöùc aên thì vaät ñaõ aên laø teá. Coù ngöôøi khaùc laïi noùi: Caùc thöùc aên nhai nuoát baèng mieäng laø thoâ, caùc thöùc aên ñöa vaøo töø roán-loã chaân loâng laø teá. Nghóa laø caùc loaøi höõu tình ôû trong thai taïng, haáp thuï thöùc aên töø roán ñöa vaøo; chæ rieâng caùc vò Boà-taùt haáp thuï thöùc aên töø taát caû caùc loã chaân loâng ñöa vaøo. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Neáu thöùc aên nhai nuoát roài maø coù Ñaúng löu thì thöùc aên naøy laø thoâ, khoâng coù Ñaúng löu thì thöùc aên naøy laø teá, nhö duøng höông-vò Toâ-ñaø laøm thöùc aên… Hoûi: Xuùc-Tö-Thöùc thöïc coù thoâ-teá hay khoâng? Neáu coù thì taïi sao trong kinh chæ noùi Ñoaøn thöïc coù thoâ-teá? Neáu khoâng coù thì taïi sao Ñoaøn thöïc coù thoâ-teá chöù khoâng phaûi laø loaïi khaùc?

Ñaùp: Xuùc-Tö-Thöùc thöïc cuõng coù thoâ-teá, bôûi vì coõi-ñòa ñoái ñaõi laãn nhau. Nghóa laø coõi Duïc laø thoâ, coõi Saéc laø teá; coõi Saéc laø thoâ, coõi Voâ saéc laø teá. Tónh löï thöù nhaát laø thoâ, Tónh löï thöù hai laø teá…, cho ñeán Voâ sôû höõu xöù laø thoâ, Phi töôûng phi phi töôûng xöù laø teá. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì taïi sao trong kinh khoâng noùi? Ñaùp: Phaûi noùi maø khoâng noùi ñeán thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong kinh neâu ra ñaàu-hieån baøy sau, ñaõ noùi ñeán Ñoaøn thöïc coù thoâ-teá, thì neân bieát laø loaïi Thöïc khaùc cuõng coù thoâ-teá. Coù ngöôøi noùi: Ñoaøn thöïc do boán, bôûi vì coù nhieàu-ít cho neân thoâ-teá coù theå bieát roõ, loaïi Thöïc khaùc thì khoâng nhö vaäy: 1. Bôûi vì theo ñuoåi. 2. Bôûi vì tích tuï. 3. Bôûi vì thoï duïng. 4. Bôûi vì ñaúng löu. Bôûi vì theo ñuoåi, nghóa laø caùc höõu tình theo ñuoåi Ñoaøn thöïc, coù nhieàu-coù ít, söï mong caàu nhieàu laø thoâ, söï mong caàu ít laø teá. Bôûi vì tích tuï, nghóa laø caùc höõu tình tích tuï Ñoaøn thöïc, coù nhieàu coù ít, söï tích tuï nhieàu laø thoâ, söï tích tuï ít laø teá. Bôûi vì thoï duïng, nghóa laø caùc höõu tình thoï duïng Ñoaøn thöïc, coù nhieàu-coù ít, söï thoï duïng nhieàu laø thoâ, söï thoï duïng ít laø teá. Bôûi vì ñaúng löu, nghóa laø caù höõu tình do ñaúng löu cuûa Ñoaøn thöïc, coù nhieàu-coù ít, ñaúng löu nhieàu thì vaät ñaõ aên laø thoâ, ñaúng löu ít thì vaät ñaõ aên laø teá. Coù ngöôøi noùi: Ñoaøn thöïc quaùn xeùt ñoái ñaõi caùc xöù coù theå noùi laø thoâ- teá, loaïi Thöïc khaùc thì khoâng nhö vaäy. Nghóa laø Höông-Vò-Xuùc quaùn xeùt ñoái vôùi Saéc-Thanh coù theå noùi laø teá, quaùn xeùt ñoái vôùi YÙ-Phaùp coù theå noùi laø thoâ; ba loaïi Xuùc-Tö-Thöùc thöïc thuoäc veà YÙ-Phaùp xöù, nhöõng loaïi naøy ñoái vôùi caùc Xöù chæ coù teá chöù khoâng phaûi laø thoâ, khoâng coù quaùn xeùt ñoái ñaõi khaùc nhau, cho neân khoâng noùi ñeán thoâ-teá. Hoûi: ÔÛ coõi naøo-coù maáy loaïi Thöïc? Ñaùp: Coõi Duïc coù ñuû boán loaïi, chæ taêng veà Ñoaøn thöïc, coõi Saéc coù ba loaïi, chæ taêng veà Xuùc thöïc. Voâ saéc cuõng coù ba loaïi, ba Voâ saéc döôùi chæ taêng veà Tö thöïc, Phi töôûng phi phi töôûng xöù chæ taêng veà Thöùc thöïc. Coù ngöôøi noùi: Phi töôûng phi phi töôûng xöù cuõng taêng veà Tö thöïc, bôûi vì moät Tö coù theå caûm ñeán quaû cuûa thoï löôïng taùm möôi ngaøn kieáp. Hoûi: ÔÛ neõo naøo coù maáy loaïi Thöïc? Ñaùp: Ñòa nguïc coù ñuû boán loaïi, chæ taêng veà Thöùc thöïc.

Hoûi: trong ñòa nguïc coù Ñoaøn thöïc gì? Ñaùp: Uoáng nöôùc ñoàng soâi, nuoát vieân saéc noùng, ñeå laøm Ñoaøn thöïc. Hoûi: Noùi laø thöùc aên thì coù söï lôïi ích phaùt sinh, vaät naøy ñöa vaøo thaân ñoát chaùy moâi löôõi-coå hoïng-ngöïc buïng, töø döôùi ra ngoaøi roài ngoïn löûa chaùy buøng caøng maïnh laøm cho toaøn thaân chaùy khoâ, taïi sao laïi goïi laø thöùc aên? Ñaùp: Tuy laø ñoát chaùy ñau ñôùn maø coù töôùng cuûa thöùc aên, luùc môùi ñöa vaøo thaân theå thì taïm thôøi töø heát ñoùi khaùt. Baøng sinh coù ñuû boán loaïi, chæ taêng leân tuøy theo moät loaïi, bôûi vì chuûng loaïi vaø xöù sôû coù söù khaùc bieät. neõo quyõ coù ñuû boán loaïi, chæ taêng veà Tö thöïc. Töøng nghe vaøo moät luùc noï, Toân giaû maõn Nguyeän bôûi vì khaát thöïc, cho neân phaûi ñi vaøo thaønh Boá-saéc-yeát-la-phaït-ñeå, ôû tröôùc coång thaønh boãng nhieân gaëp moät nöõ ngaï quyû giaø, hoûi raèng: Baø ñöùng ñaây laøm gì? Nöõ ngaï quyû naøy hoûi laïi: Toân giaû troâng thaáy toâi chaêng? Toân giaû traû lôøi: Ñuùng nhö vaäy. Nöõ ngaï quyû lieàn noùi: Choàng toâi ñi vaøo thaønh hy voïng trong thaønh naøy coù nhöõng tröôûng giaû bò ung nhoït söng taáy thoái röõa, seõ nhaân luùc hoï naën boû maø thu laáy maùu muû ñem veà cuøng aên, vì vaäy nay toâi ñöùng ñôïi ôû ñaây. Laïi hoûi: Choàng baø ñi vaøo thaønh ñaõ bao laâu? Nöõ ngaï quyû traû lôøi raèng: Do ñoùi khaùt maø meâ muoäi, khoâng nhôù choàng toâi ñi vaøo thaønh bao laâu, nhöng chæ nhôù soâng lôùn beân thaønh naøy, baûy laàn di chuyeån veà phía nam thaønh-baûy laàn di chuyeån veà phía Baéc thaønh, ñeán nay chöa trôû veà. Toân giaû thöông xoùt buoàn baõ maø ñi. Nhö vaäy, nöõ ngaï quyû ñoùi khaùt traûi qua thôøi gian daøi, do hy voïng maø duy trì thaân noái tieáp nhau toàn taïi, cho neân bieát neõo quyû chæ chæ taêng veà Tö thöïc. Loaøi ngöôøi vaø trôøi coõi Duïc ñeàu coù ñuû boán loaïi, nhöng chuûng loaïi aáy chæ taêng veà Ñoaøn thöïc. Trôøi coõi Saéc-Voâ saéc nhö trong caâu hoûi veà coõi ñaõ noùi. Hoûi: ÔÛ sinh loaïi naøo-coù maáy loaïi Thöïc? Ñaùp: Noaõn sinh coù ñuû boán loaïi, chæ taêng veà Xuùc thöïc. Coù ngöôøi noùi: Taêng veà Tö thöïc. Vì sao bieát nhö vaäy? Bôûi vì nhö luaän taäp Dò Moân noùi: “Trong bieån coù loaøi thuù, luùc ra khoûi bieån leân bôø, ôû giöõa baõi caùt ñeû ra nhöõng chieác tröùng, duøng caùt che kín roài laïi vaøo trong bieån. Loaøi aáy ôû trong voû tröùng nhôù ñeán meï cho neân thaân khoâng hö naùt, nghóa laø nhôù ñeán meï bôûi vì luùc tröôùc laøm cho aám aùp maø coù xuùc. Neáu queân meï mình thì thaân seõ hö naùt”.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 130 560

Coù Sö khaùc noùi: Neáu meï nhôù ñeán con ôû trong tröùng thì tröùng khoâng hö hoaïi, neáu meï queân thì tröùng aáy seõ hö hoaïi. Caùch noùi naøy khoâng hôïp lyù. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi leõ ñöøng cho raèng n khaùc aên maø coù theå duy trì maïng soáng cuûa mình, vì vaäy caùch noùi tröôùc laø hôïp lyù. Thai sinh coù ñuû boán loaïi, chæ taêng veà Ñoaøn thöïc. Thaáp sinh coù ñuû boán loaïi, chæ taêng veà Xuùc thöïc. Hoùa sinh coù ñuû boán loaïi, chæ taêng leân tuøy theo moät loaïi, bôû vì chuûng loaïi vaø Xöù sôû coù söï sai bieät. Ñaõ noùi veà thanh thöïc coù hai loaïi sai bieät: 1. Theá tuïc. 2. Thaéng nghóa. Theá tuïc la nhö theá gian noùi: Bình coù thöùc aên cuûa thaønh aáp. Ñoù goïi laø thöùc aên naøy saûn xuaát ôû thaønh Caùt Töôøng, thöùc aên naøy saûn xuaát ôû thaønh Ñaùt-xoa-sí-la, thöùc aên naøy saûn xuaát ôû

thaønh Xa-yeát-la, thöùc aên naøy saûn xuaát ôû cung Tòch Tónh… Laïi nhö ngöôøi khen ngôïi noùi ñeán caùc teân goïi cuûa thöùc aên, ñoù laø thöùc La-tró-ña, thöùc aên Maâu-ñòa-ña, thöùc aên maø Ñöùc Phaät ñaõ khen ngôïi, thöùc aên khaép boán phöông… Laïi nhö kinh noùi: “AÊn thuaän-aên nghòch”. Noùi laø aên thuaän, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Tyø kheo neân bieát taát caû ñeàu coù aên, ñoù laø trôøi baát ngôø tuoân möa, löôïng möa lôùn aáy truùt xuoáng caùc nuùi, khe nuùi traøn ñaày tröôùc tieân; khe nuùi ñaày roài thì khe laïch nhoû ñaày; khe laïch nhoû ñaày roài thì khe laïch lôùn ñaày; khe laïch lôùn ñaày roài thì soâng ngoøi nhoû ñaày; soâng ngoøi nhoû ñaày roài thì soâng ngoøi lôùn ñaày; soâng ngoøi lôùn ñaày roài thì bieån roäng traøn ñaày”. Noùi laø aên nghòch, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Tyø kheo neân bieát taát caû ñeàu coù aên, bieån roäng coù aên, ñoù laø soâng ngoøi lôùn; soâng ngoøi lôùn coù aên, ñoù laø soâng ngoøi nhoû; soâng ngoøi nhoû coù aên, ñoù laø soâng ngoøi nhoû; soâng ngoøi nhoû coù aên, ñoù laø khe laïnh lôùn; khe laïch lôùn coù aên, ñoù laø khe laïch nhoû; khe laïch nhoû coù aên, ñoù laø khe nuùi; khe nuùi coù aên, ñoù laø trôøi baát ngôø tuoân möa”. Thaéng nghóa veà Thöïc, nghóa laø boán loaïi Thöïc naøy thaät söï cung caáp theâm cho caùc höõu tình. Hoûi: Caùc Ñoaøn ñeàu laø Thöïc chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc Ñoaøn maø khoâng phaûi laø Thöïc, ñoù laø duøng Ñoaøn laøm duyeân, khoâng coù theå lôùn theâm caùc caên vaø Ñaïi chuûng. 2. Coù luùc Thöïc maø khoâng phaûi laø Ñoaøn, ñoù laø duøng Xuùc-Tö-Thöùc laøm duyeân, maø coù theå lôùn theâm caùc caên vaø Ñaïi chuûng. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Ñoaøn cuõng khoâng phaûi laø Thöïc, ñoù laø duøng Xuùc-Tö-Thöùc laøm duyeân, khoâng coù theå lôùn theâm caùc caên vaø Ñaïi

chuûng. Nhö Ñoaøn thöïc coù boán caâu phaân bieät, Thöùc-Tö-Xuùc thöïc ñeáu coù boán caâu phaân bieät, ñeàu caàn phaûi noùi roäng ra. Nhö vaäy sai bieät laøm thaønh möôøi saùu caâu. Hoûi: Khoâng coù theå lôùn theâm caùc caên vaø Ñaïi chuûng thì khoâng phaûi laø Thöïc chaêng? Ñaùp: Ñuùng. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì tröôùc ñaây noùi lôùn theâm laø töôùng cuûa Thöïc. Hoûi: Nay hieän thaáy coù tröôøng hôïp aên roài ñau ñôùn böùc baùch, thaäm chí coù luùc khieán cho rôøi boû gaùnh naëng cuûa thaân, thì theá naøo laø lôùn theâm laø töôùng cuûa Thöïc? Ñaùp: Tuy söï aên uoáng coù haïi-coù lôïi, nhöng nay noùi ñeán aên, ñoù laø lôïi chöù khoâng phaûi laø haïi. Lôïi ích coù hai luùc: 1. Luùc môùi aên. 2. Luùc tieâu hoùa. hoaëc coù luùc tieâu hoùa thì coù haïi, luùc môùi aên thì coù lôïi, nhö aên traùi ñoäc ngon laønh thì loaïi naøy cuõng goïi laø aên. Hoaëc coù luùc môùi aên thì coù hai, luùc tieâu hoùa thì coù lôïi, nhö uoáng thuoác ñaéng thì loaïi naøy cuõng goïi aø aên. Bôûi vì hai loaïi naøy thuaän theo moät luùc laøm thaønh söï vieäc cuûa aên cho neân ñeàu ñöôïc goïi laø aên. Vì theá noùi raèng lôùn theâm goïi laø töôùng cuûa Thöïc. Coù ngöôøi noùi: Loaïi aáy aên roài, ban ñaàu tuy khoâng yeân laønh, nhöng veà sau bieán ñoåi noân ra thì laïi coù theå laøm lôïi ích, cho neân tröôùc ñaõ noùi veà töï töôùng cuûa Thöïc thaønh töïu laãn nhau. Kinh noùi: “Naøy Tyø kheo! Nhö vaäy boán loaïi Thöïc coù theå khieán cho höõu tình thuoäc Boä Ña (höõu tình ñaõ sinh ra) ñöôïc an truù, vaø coù theå thaâu nhieáp theâm nhieàu höõu tình Caàu Höõu (Höõu tình caàu thaân ñôøi

sau)". Hoûi: Kinh naøy ñaõ noùi hai loaïi höõu tình laø Boä Ña vaø Caàu Höõu, sai bieät theá naøo? Ñaùp: Truù trong Boån Höõu goïi laø Boä Ña, truù trong trung Höõu goïi laø Caàu Höõu, bôûi vì ñoái vôùi cöûa ngoõ saùu xöù mong caàu quaû töông lai. Coù ngöôøi noùi: Thaùnh goïi laø Boä Ña, dò sinh goïi laø Caàu Höõu, bôûi vì loaïi aáy phaàn nhieàu mong caàu quaû töông lai. Coù ngöôøi noùi: Voâ hoïc goïi laø Boä Ña, Hoïc goïi aø Caàu Höõu, bôûi vì loaïi aáy mong caàu naøo quaû töông lai. Hoûi: Höõu tình Boä Ña cuõng coù theå thaâu nhieáp theâm nhieàu, höõu tình Caàu Höõu cuõng coù theå ñöôïc an truù, taïi sao chæ noùi laø coù theå khieán cho höõu tình Boä Ña ñöôïc an truù, vaø coù theå thaâu nhieáp theâm nhieàu höõu tình caàu Höõu?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 130 562

Ñaùp: Vaên trong Kinh naøy ñeàu neân ñöa ra noùi theo hai loaïi, maø khoâng noùi ñeán thì phaûi bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy muoán duøng caùc loaïi vaên töø-caùc loaïi giaûi thích ñeå hieån baøy roõ raøng nghóa lyù khieán cho deã hieåu. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy muoán hieån baøy hai moân loaïi-hai phöông thöùc..., cho ñeán noùi roäng ra. Coù ngöôøi noùi: Boån Höõu an truù traûi qua thôøi gian laâu daøi nhaát, Thaùnh vaø Voâ hoïc caàu mong an truù trong thôøi gian ngaén, hieån baøy veà nghóa naøy maø noùi an truù, coøn laïi thì khoâng nhö vaäy, cho neân khoâng noùi an truù. Kinh noùi: "Naøy Tyø kheo! Boán loaïi Thöïc nhö vaäy, laø goác cuûa beänh taät, laø goác cuûa ung nhoït lôû loeùt, laø goác cuûa muõi teân taåm ñoäc, laø nhaân cuûa laõo töû, laø duyeân cuûa laõo töû". Hoûi: Thöïc cuõng coù theå laøm coäi reã cuûa an laïc, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: "Ñaïo döïa vaøo tö löông, Nieát-baøn döïa vaøo ñaïo. Bôûi vì vui vôùi ñaïo cho neân coù ñöôïc nieàm vui cuûa Nieát-baøn. Tö löông cuûa ñaïo laáy Thöïc laøm haøng ñaàu". taïi sao noùi laø goác cuûa beänh taät? Ñaùp: Bôûi vì ngaên chaën söï ham muoán Ñoaøn thöïc cuûa höõu tình, hoï vì ham aên maø khôûi leân caùc haønh aùc chieâu caûm khoå ñau khoác lieät, cho neân Ñöùc Theá Toân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy. Giaû söû caùc loaïi Ñoaøn thöïc chæ laø nhaân cuûa nieàm vui hieän taïi, ngöôøi trí vaãn thuaän theo sinh taâm ham thích, ñeå khôûi leân nghieäp aùc daãn ñeán noãi khoå trong töông lai, huoáng gì laø goác cuûa beänh taät... trong thaân hieän taïi? Vì theá cho neân ngöôøi trí khoâng thuaän loøng nhieãm tröôùc. Ñöùc Phaät vì ñieàu naøy cho neân noùi kinh naøy. Kinh noùi: "Tyø kheo neân quaùn xeùt Ñoaøn thöïc gioáng nhö thòt con mình giöõa ñoàn hoang troáng traûi, neân quaùn xeùt Xuùc thöïc gioáng nhö taám da traâu môùi loät, neân quaùn xeùt Tö thöïc gioáng nhö than noùng trong haàm löûa, neân quaùn xeùt Thöùc thöïc gioáng nhö ba traêm muõi kieám saéc". Hoûi: Vì sao Tyø kheo neân quaùn xeùt Ñoaøn thöïc gioáng nhö thòt con mình giöõa ñoàng hoang troáng traûi? Ñaùp: Ví nhö ñoâi vôï choàng chæ coù moät ñöùa con, maët maøy ñoan chaùnh raát möïc thöông yeâu. Gaëp luùc ñaát nöôùc maát muøa ñoùi keùm, muoán ñeán nôi khaùc sinh soáng, ñi ñeán choán ñoàng hoang troáng traûi thì heát löông thöïc, con ñöôøng phía tröôùc haõy coøn xa laéc maø khoâng aên ñaõ nhieàu ngaøy, aû nhaø ñeàu khoán ñoán saép cheát ñeán nôi. Ngöôøi choàng nghó thaàm: Ñöôøng coøn xa, löông thöïc heát, maïng soáng ñang mong manh, ba ngöôøi chuùng ta neáu khoâng cuøng cöùu giaùo, thì leõ naøo nhaát ñònh giöõ nhau cuøng cheát, nay ôû giöõa choán

naøy neáu moät ngöôøi chòu cheát ñeå laøm caùi aên, thì cheát moät maø

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 130 563

coøn hai, vaãn hôn cuøngnhau cheát heát! Neáu laáy mình cung caáp thì lo raèng yù chí cuûa vôï yeáu ñuoái maø ñau xoùt töï mình ñoaïn tuyeät, khoâng theå naøo vöôït qua hoaïn naïn. Neáu laáy vôï ñeå cung caáp thì sôï raèng con treû maát meï cuõng khoâng soáng noåi, vaäy laø maát hai ngöôøi. Nhöng ñöùa con yeâu quyù do chuùng ta ñaõ sinh ra, vôï choàng neáu coøn soáng thì con coù theå coù ñöôïc, neân boû maïng soáng cuûa ñöùa con ñeå vöôït qua choán ñoàng hoang troáng traûi naøy! Nghó nhö vaäy roài ñau xoùt khoâng sao keå xieát. Ngöôøi vôï lieàn caûm thaáy quaùi laï, beøn ñeán tröôùc maët hoûi roõ nguyeân côù ñieàu aáy. Ngöôøi choàng môùi ñem suy nghó cuûa mình noùi cho ngöôøi vôï bieát. Ngöôøi vôï nghe maø ngheïn ngaøo ngaát ñi, ngaõ quî xuoáng ñaát raát laâu môùi tænh laïi, gaøo khoùc keâu trôøi goïi ñaát, oan traùi heát söùc hieåm ñoäc. Ngöôøi choàng beøn töø töø giaûi thích, laâu daàn môùi chaáp nhaän. Theá laø vôï choàng oâm con ngheïn ngaøo nöùc nôû khoùc khoâng thaønh tieáng, ñau xoùt keâu gaøo thaûm thieát, sao khoå sôû nghieät ngaõ quaù chöøng! Nuoát nöôùc maét moät luùc laâu, sau ñoù keát thuùc maïng soáng cuûa con, caét ra laøm thòt mang theo ñi ñöôøng. Cöù moãi laàn saép aên thì vôï choàng cuøng khoùc, goïi maõi con ôi! Tuoâng nöôùc maét ñaàm ñìa aøm aên, aên roài than thôû töï traùch loãi mình. Nhöng ñoâi vôï choàng aáy töø luùc ban ñaàu truø tính baøn baïc, cho ñeán luùc aên roài mang theo ñi ñöôøng, loøng daï khoâng heà vui veû maø chæ nghó ñeán ñöùa con yeâu thöông. Nhö vaäy, haønh giaû ô nôi troáng traûi vaéng laëng, hoaøn toaøn khoâng phoùng tuùng vôùi coâ vôï laø Chaùnh tö duy, sinh ra moät ñöùa con laø phaùp thieän vi dieäu ñaùng yeâu, taâm luoân luoân nghó ñeán khoâng bao giôø rôøi boû, chaùn ngaùn caûnh sinh töû-höôùng ñeán nôi Nieát-baøn, traûi qua thôøi gian daøi tu taäp, duyeân cung caáp thieáu huït, vì duy trì Thaùnh ñaïo maø döïa vaøo thaân khoå ñau, boû söï chuyeân tu ñi vaøo thoân laøng khaát thöïc; Chaùnh tö duy ñi cuøng vôùi khoâng phoùng tuùng, töø luùc rôøi choán troáng traõi vaéng laëng cho ñeán luùc aên xong, taâm khoâng heà ñaém nhieãm vui söôùng, chæ nghó ñeán phaùp chuyeân tu ñaõ rôøi boû. Tyø kheo nhö vaäy ôû trong Ñoaøn thöïc, neân quaùn xeùt gioáng nhö thòt con mình giöõa ñoàng hoang troáng traûi, noùi nhö tröôùc. Neáu ñoái vôùi Ñoaøn thöïc ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, thì ñoái vôùi naêm duïc aùi cuõng ñoaïn-cuõng bieát khaép, bôûi vì cuøng moät phaùp cheá phuïc-moät phaùp ñoái trò. Neáu naêm duïc aùi ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, thì khoâng coù maät kieát naøo chöa ñoaïn-chöa bieát khaép, coù theå raøng buoäc ngöôøi aáy trôû laïi sinh vaøo coõi Duïc. Ñaây laø döïa vaøo yù bí maät lìa duïc aùi, ñaït ñöôïc quaû Baát hoaøn, khoâng coøn kieát thuaän phaàn döôùi maø noùi. Hoûi: Vì sao Tyø kheo neân quaùn xeùt Xuùc thöïc gioáng nhö taám da traâu môùi loät?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 130 564

Ñaùp: Giaû söû nhö con traâu aáy coù loãi ñoái vôùi chuû, muoán laøm cho ñau khoå maø ñang soáng laïi bò loät ñi lôùp da. Con traâu aáy luùc baáy giôø bôûi vì khoâng coù lôùp da, cho neân heã ñöùng baát cöù nôi naøo, hoaëc laø maët ñaát-hoaëc laø

treân cao, ñeàu bò taát caû caùc loaøi coân truøng tranh nhau ñeán ruùc ræa aên thòt. Vì töø boû coân truøng cho neân coï thaân chaø vaøo haøng raøo-coû caây-töôøng vaùch..., laøm cho caøng theâm ñau ñôùn. Con traâu aáy luùc baáy giôø leõ naøo coù chuùt ít vui thích hay sao? Xuùc chaïm vaø chöa xuùc chaïm, ñeàu nhaän chòu ñau ñôùn heát söùc. Nhö vaäy, caùc coõi leõ naøo coù chuùt ít vui thích hay sao? Sinh vaø chöa sinh, khoâng coù coõi naøo khoâng ñau khoå. Tyø kheo nhö vaäy neân quaùn xeùt xuùc thöïc gioáng nhö taám da traâu môùi loät ñaõ noùi. Neáu ñoái vôùi Xuùc thöïc ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, thì ñoái vôùi ba Thoï cuõng ñoaïn-cuõng bieát khaép, bôûi vì caùc Thoï laáy Xuùc laøm duyeân maø sinh ra, nhö Kinh noùi: Xuùc duyeân Thoï. Neáu ñoái vôùi ba Thoï ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, thì nhöõng vieäc laøm ñaõ xong, cho neân thuaän theo suy nghó choïn löïa caàu mong ñoaïn heát Xuùc thöïc. Ñaây laø döïa vaøo yù bí maät vöôït qua coõi Höõu Ñaûnh, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, taát caû caùc kieát khoâng coøn maø noùi. Hoûi: Vì sao Tyø kheo neân quaùn xeùt Tö thöïc gioáng nhö than noùng trong haàm löûa? Ñaùp: Nhö gaàn thoân laøng coù haàm löûa lôùn, khoâng coù ngoïn löûa-khoâng coù khoùi cuoän, chæ chöùa ñaày than noùng. Coù ngöôøi khoâng ngu doát, treû con maø khoâng phaûi laø ngoác ngheách thaáy roài nghó raèng: Haàm löûa lôùn naøy chöùa ñaày than noùng, neáu mình rô vaøo thì chaéc chaén laø cheát khoâng nghi ngôø gì. Daáy leân yù nghó naøy roài lieàn phaùt khôûi suy nghó mong caàu, caàn phaûi rôøi xa nôi ñoù, laäp töùc boû ñi xa. Coù nhöõng ngöôøi ngu si-non nôùt-gaøn böôùng-khoâng coù trí thaáy roài nghó raèng: Trong haàm naøy röïc rôõ ñaùng yeâu. Lieàn nhaûy vaøo nhaän laáy khoå ñau maø maát maïng. Nhö ngöôøi coù hieåu bieát aáy thaáy haàm löûa lôùn, sôï haõi maø traùnh xa; nhö vaäy caùc Thaùnh ñoái vôùi thaân ñôøi sau, suy nghó sinh taâm saâu saéc maø chaùn ngaùn rôøi boû. Nhö ngöôøi khoâng coù trí nhaûy vaøo haàm löûa lôùn, nhaän laáy khoå ñau maø maát maïng; nhö vaäy dò sinh khôûi leân Tö cuûa thaân ñôøi sau, nhaän chòu ñau khoå voâ cuøng maø maát ñi Tueä maïng. Tyø kheo nhö vaäy neân quaùn xeùt Tö thöïc gioáng nhö than noùng trong haàm löûa ñaõ noùi ôû treân. Neáu ñoái vôùi Tö thöïc ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, thì ñoái vôùi ba AÙi cuõng ñoaïn-cuõng bieát khaép, bôûi vì ba AÙi kia laø nhaân phaùt khôûi. Nhö trong Kinh noùi: “Nghieäp laø nhaân cho neân sinh ra, aùi laø nhaân cho neân phaùt khôûi”. Neáu ñoái vôùi ba AÙi ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, thì nhöõng vieäc laøm ñaõ xong, cho neân thuaän theo suy nghó choïn löïa caàu mong ñoaïn

heát Tö thöïc. Ñaây laø cuõng döïa vaøo yù bí maät vöôït qua coõi Höõu Ñaûnh, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, taát caû caùc kieát khoâng coøn maø noùi. Hoûi: Vì sao Tyø kheo neân quaùn xeùt Thöùc thöïc gioáng nhö ba traêm muõi kieám saéc? Ñaùp: Neáu nhö coù ngöôøi vaøo buoåi saùng bò moät traêm muõi kieám ñaâm vaøo, buoåi tröa cuõng bò moät traêm muõi kieám ñaâm vaøo. Nhö vaäy haèng ngaøy bò ba traêm muõi kieám ñaâm vaøo, cho ñeán suoát ñôøi; ngöôøi aáy luùc baáy giôø toaøn thaân ñeàu bò lôû loeùt, khoâng coù chuùt naøo laønh laën duø chæ baèng haït caûi. Nhö vaäy, haønh giaû ôû trong töøng ngaøy taâm luoân luoân bò ba traêm caûnh khaùc nhau ñaõ daãn daét nhö muõi kieám nhoïn, maø laøm cho xaâm haïi ñoái vôùi söï

chuyeân tu, cho ñeán suoát ñôøi, khieán söï tu taäp coù nhieàu khieám khuyeát. Tyø kheo nhö vaäy neân quaùn xeùt Thöùc thöïc gioáng nhö ba traêm muõi kieám saéc ñaõ noùi ôû treân. Neáu ñoái vôùi Thöùc thöïc ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, thì ñoái vôùi Danh saéc cuõng ñoaïn-cuõng bieát khaép, bôûi vì Thöùc laø duyeân cuûa Danh saéc aáy, nhö Kinh noùi: Thöùc duyeân Danh saéc. Neáu ñoái vôùi Danh saéc ñaõ ñoaïn-ñaõ bieát khaép, thì nhöõng vieäc laøm ñaõ xong, cho neân thuaän theo suy nghó choïn löïa caàu mong ñoaïn heát Thöùc thöïc. Ñaây laø döïa vaøo yù bí maät vöôït qua coõi Höõu Ñaõnh, ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn, taát caû caùc kieát khoâng coøn maø noùi. Hoûi: Caùc loaïi Thöïc khaùc cuõng gioáng nhö ba traêm muõi kieám chaêng? Neáu cuõng gioáng nhö ba traêm muõi kieám, thì taïi sao chæ noùi veà quaùn xeùt Thöùc thöïc? Ñaùp: Neáu khoâng gioáng nhö ba traêm muõi kieám, thì taïi sao chæ rieâng Thöùc thöïc gioáng nhö ba traêm muõi kieám; nhö duøng caùch naøy quaùn xeùt Thöùc thöïc, cuõng phaûi duøng caùch naøy quaùn xeùt ba loaïi Thöïc khaùc, maø trong Kinh chæ noùi veà quaùn xeùt Thöùc thöïc, thì neân bieát laø ôû ñaây coù caùch noùi khaùc. Coù ngöôøi noùi: Kinh naøy neâu roõ phaàn cuoái cuøng, ñeå hieån baøy caùc loaïi Thöïc ñaõ noùi tröôùc ñaây cuõng nhö vaäy. Coù Sö khaùc noùi: Taâm taùnh cang cöôøng khoù ñieàu phuïc nhaát, cho neân Ñöùc Phaät vì chæ trích ñieàu ñoù, duøng ba traêm muõi kieám maø laøm thí duï, caùc loaïi Thöïc khaùc thì töï nhieân duøng caùch khaùc ñeå noùi roõ raøng hôn. Coù ngöôøi noùi: Kinh naøy tuøy theo söï hieån baøy thuø thaéng maø noùi, vì vaäy khoâng coù loãi. Lyù trong ba thí duï tröôùc coù ngöôøi thoâng hieåu, ñeàu duøng caùch naøy maø giaûi thích. Nhö trong Kinh noùi: “Baø-la-moân Pheä-la-ma naøy, duøng caùc thöùc aên

uoáng ngon laønh nhö vaäy, boá thí cho chuùng Baø-la-moân Ma-ha-ra-ha; coù ngöôøi duøng thöùc aên uoáng, boá thí cho dò sinh trong röøng Thieän-boä. Ngöôøi naøy ñöôïc quaû cuûa phöôùc boá thí lôùn hôn so vôùi ngöôøi kia”. Hoûi: Trong Kinh naøy laø noùi ñeán nhöõng loaïi naøo goïi laø dò sinh trong röøng Thieän-boä? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Caùc loaøi coù buïng ôû trong chaâu Thieäm-boä, thì ôû kinh naøy ñeàu noùi ñeán. Coù ngöôøi noùi: Caùc höõu tình laø ngoaïi Tieân ñaõ lìa nhieãm coõi Duïc thì ôû ñaây noùi ñeán. Coù ngöôøi noùi: Ñaây laø Boà-taùt gaàn phaät phaùp. Lyù khoâng thích hôïp nhö vaäy, bôûi vì höõu tình boá thí cho Boà-taùt gaàn thaønh Phaät, ñaõ caûm ñöôïc phöôùc boá thí hôn haún phöôùc boá thí cho Caâu-chi chuùng A-la-haùn. Noùi nhö vaäy thì Kinh naøy noùi ñeán dò sinh ñaõ ñaït ñöôïc caên thieän thuaän phaàn quyeát traïch, bôûi vì ñöùc cuûa hoï hôn haún Baø-la-moân kia. Kinh naøy laïi noùi: “Neáu duøng thöùc aên uoáng boá thí cho dò sinh trong röøng Thieän-boä, coù ngöôøi duøng thöùc aên uoáng boá thí cho moät vò Döï löu. Ngöôøi naøy ñöôïc quaû cuûa phöôùc boá thí lôùn hôn so vôùi ngöôøi kia. Bôûi vì vò naøy ñaõ ñoaïn caùc aùc kieán, ba kieát khoâng coøn, lìa nhaân cuûa neõo aùc do kieán maø ñoaïn, laøm thaønh giôùi haïn cuûa quaû baùo, cho neân ñaït ñöôïc quaû DöïÏ löu”. Kinh naøy laïi noùi: “Neáu duøng thöùc aên uoáng boá thí cho moät traêm vò Döï löu, coù ngöôøi duøng thöùc aên uoáng boá thí cho moät vò Nhaát lai. Ngöôøi naøy ñöôïc quaû cuûa phöôùc boá thí lôùn hôn so vôùi ngöôøi kia. Bôûi vì lìa nhaân

cuûa neõo aùc do tu maø ñoaïn, ít tham saân si, cho neân ñaït ñöôïc quaû Nhaát lai". Kinh naøy laïi noùi: "Neáu duøng thöùc aên uoáng boá thí cho moät traêm vò Nhaát lai, coù ngöôøi duøng thöùc aên uoáng boá thí cho moät vò Baát hoaøn. Ngöôøi naøy ñöôïc quaû cuûa phöôùc boá thí lôùn hôn so vôùi ngöôøi kia. Bôûi vì vò naøy ñaõ ñoaïn kieát thuaän phaàn döôùi, vöôït qua ñôøi soáng cuûa coõi Duïc, cho neân ñaït ñöôïc quaõ Baát hoaøn". Kinh naøy laïi noùi: "Neáu duøng thöùc aên uoáng boá thí cho moät traêm vò baát hoaøn, coù ngöôøi duøng thöù aên uoáng boá thí cho moät vò A-la-haùn. Ngöôøi naøy ñöôïc quaû cuûa phöôùc boá thí lôùn hôn so vôùi ngöôøi kia. Bôûi vì vò naøy ñaõ ñoaïn taát caû caùc kieát, vöôït qua ñôøi soáng cuûa coõi Höõu Ñaûnh, cho neân ñaït ñöôïc quaû A-la-haùn". Kinh naøy laïi noùi: "Neáu duøng thöùc aên uoáng boá thí cho moät traêm vò A-la-haùn, coù ngöôøi duøng thöùc aên uoáng boá thí cho moät vò Ñoäc giaùc. Ngöôøi

naøy ñöôïc quaû cuûa phöôùc boá thí lôùn hôn so vôùi ngöôøi kia. Bôûi vì vò naøy töï mình coù naêng löïc giaùc ngoä". Kinh naøy laïi noùi: Neáu duøng thöùc aên uoáng boá thí cho moät traêm vò Ñoäc giaùc, coù ngöôøi duøng thöùc aên uoáng cuùng döôøng moät Ñöùc Nhö Lai. Ngöôøi naøy ñöôïc quaû cuûa phöôùc cuùng döôøng lôùn hôn so vôùi ngöôøi kia. Bôûi vì Ñöùc Nhö Lai töï mình coù naêng löïc giaùc ngoä taát caû, cuõng coù naêng löïc giaùc ngoä cho ngöôøi khaùc". Kinh naøy laïi noùi: "Neáu duøng thöùc aên uoáng cuùng döôøng Ñöùc Nhö Lai, coù ngöôøi laøm neân ngoâi chuøa cuùng döôøng taêng chuùng boán phöông. Ngöôøi naøy ñöôïc quaû cuûa phöôùc cuùng döôøng taêng chuùng boán phöông. Ngöôøi naøy ñöôïc quaû cuûa phöôùc cuùng döôøng lôùn hôn so vôùi ngöôøi kia. Bôûi vì ngoâi chuøa khoâng coù chöôùng ngaïi gì". Hoûi: Coâng ñöùc cuùng döôøng Ñöùc Phaät hôn haún so vôùi cuùng döôøng Taêng, trong naøy phöôùc boá thí ñeàu laø tröôùc neâu ra thua keùm-sau neâu ra hôn haún, taïi sao trong naøy laïi noùi tröôùc laø Phaät-sau laø Taêng? Ñaùp: Chính vì ñieàu naøy cho neân tröôùc laø Phaät-sau laø Taêng. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì neáu Thaùnh vaên Taêng thì khoâng thuoäc veà Phaät, neáu taêng boán phöông thì cuõng thuoäc veà Phaät, bôûi vì ñeàu laø phöôùc ñieàn Taêng-Tyø kheo Taêng. Neáu coù cuùng döôøng Phaät thì chæ rieâng Phaät öùng thoï, Taêng chuùng khoâng thoï, cho neân phöôùc laø yeáu keùm. Neáu cuùng döôøng Taêng chuùng, thì Taêng chuùng vaø Phaät cuøng öùng thoï, cho neân phöôùc laø hôn haún, bôûi vì khoâng coù chöôùng ngaïi gi, cho neân ñöôïc phöôùc khoâng giôùi haïn. Tuy ñaõ neâu ra tröôùc laø Phaät-sau laø Taêng, maø vaãn coù theå goï laø tröôùc keùm-sau hôn haún. Hoûi: Ñaõ ñaït ñöôïc quaû thuø thaéng cuõng do Tö thuø thaéng, taïi sao Ñöùc Theá Toân chæ khen ngôïi veà ruoäng phöôùc? Ñaùp: Ñöùc Theá Toân ñaõ giaùo hoùa coù hai loaïi sai bieät: 1. Tín vaø Tueä ñaày ñuû. 2. Coù Tín maø khoâng coù Tueä. Ñoái vôùi Tín vaø Tueä ñaày ñuû thì Phaät khoâng khen ngôïi veà ruoäng phöôùc, bôûi vì hoï töï mình coù theå bieát roõ laø ruoäng phöôùc hay khoâng phaûi laø ruoäng phöôùc. Ñoái vôùi Tín maø khoâng coù Tueä thì Phaät khen ngôïi veà ruoäng phöôùc, bôûi vì hoï khoâng coù theå bieát roõ laø ruoäng phöôùc hay khoâng phaûi laø ruoäng phöôùc. Nhöng quaû boá thí aáy, hoaëc laø coù ngöôøi muoán laø Tö thuø thaéng cho

neân thuø thaéng, hoaëc laø coù ngöôøi muoán laøm ruoäng phöôùc thuø thaéng cho neân thuø thaéng, maø thaät ra thì quaû thuø thaéng cuøng nhôø vaøo hai loaïi. Vì vaäy coù theå laøm thaønh boán caâu sai bieät:

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 130 568

1. Coù luùc do ruoäng phöôùc maø khoâng do Tö thuø thaéng. 2. Coù luùc do Tö maø khoâng do ruoäng phöôùc thuø thaéng. 3. Coù luùc cuøng do hai loaïi cho neân thuø thaéng. 4. Coù luùc do hai loaïi cuøng yeáu keùm cho neân yeáu keùm. Hoûi: Phaät cuùng döôøng Xaù-lôïi-töû, Xaù-lôïi-töû cuùng döôøng Phaät, phöôùc cuûa hai söï cuùng döôøng naøy thì phöôùc naøo laø nhieàu? Ñaùp: Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho quaû nhôø vaøo Tö thuø thaéng, hoï noùi phöôùc cuùng döôøng cuûa Phaät laø nhieàu, bôûi vì Phaät tö duy veà cuùng döôøng ôû phaàn vò hieän roõ tröôùc maét, Xaù-lôïi-töû... haõy coøn khoâng co theå bieát ñöôïc, huoáng hoà coù theå saùnh baèng hay sao? Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho quaû nhôø vaøo ruoäng phöôùc thuø thaéng, hoï noùi phöôùc cuùng döôøng cuûa Xaù-lôïi-töû laø nhieàu, bôûi vì ruoäng phöôùc cuûa Phaät laø thuø thaéng nhaát trong ba coõi. Hoûi: Quaû Döï löu-Höôùng laø coù theå boá thí hay khoâng? Neáu coù theå boá thí, thì Kinh tröôùc vì sao khoâng noùi: Neáu khoâng coù theå boá thí, thì Kinh khaùc ñaõ noùi laïi laøm sao thoâng hieåu? Nhö noùi: “Boán töôùng vaø boán quaû Sa-moân, ñeàu laø phöôùc ñieàn Taêng chaân thaät, Ñaày ñuû Giôùi-Tueä vaø Ñaúng trì, ñeàu laø phöôùc ñieàn Taêng chaân thaät, Ñaày ñuû Giôùi-Tueä vaø Ñaúng trì, ngöôøi boá thí ñöôïc quaû to lôùn”. Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Coù theå boá thí, ñoù laø y phuïc... chöù khoâng phaûi laø caùc thöùc aên uoáng. Hoûi: Neáu coù theå boá thí, thì kinh tröôùc vì sao khoâng noùi? Ñaùp: Tröôùc ñaõ daãn kinh noùi veà boá thí thöùc aên uoáng, khoâng phaûi laø y phuïc..., vì vaäy khoâng noùi ñeán. Coù ngöôøi noùi: Höôùng naøy cuõng coù theå boá thí thöùc aên, nhöng coù thaâu nhieáp tieáp nhaän maø khoâng coù thoï duïng. Nghóa laø trong Tyø-ha-la (truù xöù) coù ngöôøi tieán vaøo kieán ñaïo, ngöôøi khaùc vì hoï maø nhaän phaàn thöùc aên ñaõ boá thí; hoaëc laø luùc saéc aên coù ngöôøi tieán vaøo kieán ñaïo, thí chuû ñem thöùc aên ñaït treân ñaàu goái cuûa ngöôøi aáy, hoaëc laø ñöa vaøo ñaët trong Maïn-ñoà-la. Hoûi: Tröôùc ñaõ daãn kinh vì sao khoâng noùi? Ñaùp: Kinh aáy chæ noùi ñeán ngöôøi coù theå thoï duïng, ôû ñaây caên cöù vaøo söï thaâu nhieáp tieáp nhaän, cho neân khoâng traùi nhau. Coù Sö khaùc noùi: Hoaëc naøy khoâng coù theå boá thí, vì vaäy kinh tröôùc khoâng noùi. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì ñaõ daãn tuïng trong kinh neân thoâng hieåu theá naøo?

Ñaùp: Tuïng aáy muoán hieån baøy veà Boå-ñaëc-giaø-la do ñaïo sai bieät maø thaønh nghóa cuûa ruoäng phöôùc. Nghóa laø hieån baøy veà ngöôøi thaønh töïu ñaïo voâ laäu thì boá thí coù ñöôïc quaû to lôùn, goïi laø ruoäng phöôùc chaân thaät, chöù khoâng noùi laø luùc baáy giôø coù theå thoï nhaän söï boá thí cuûa ngöôøi khaùc. Tröôùc hoû coù theå boá thí hay khoâng coù theå boá thí, voán laø yù hoûi coù theå thoï nhaän hay khoâng coù theå thoï nhaän?

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.